

Kadın Mahpuslara Muamele ve Kadın Suçlular için Hapis Dışı Tedbirlere Dair Birleşmiş Milletler Kuralları (Bangkok Kuralları)

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından

Kabul edilme tarihi: 21 Aralık 2010

Ön gözlemler

1. Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kurallar, ayırım gözetmeksizin tüm mahpuslar için geçerlidir; bu nedenle, uygulanmalarında kadın mahpuslar da dahil olmak üzere tüm mahpusların özel ihtiyaçları ve gerçekleri dikkate alınmalıdır. Bununla birlikte, 50 yıldan daha uzun süre önce kabul edilen Kurallar, kadınların özel ihtiyaçlarına yeterince dikkat çekmemektedir. Dünya çapında kadın mahpusların sayısındaki artışla birlikte, kadın mahpuslara yönelik muameleye dair hususlara daha fazla açıklık getirilmesi ihtiyacı önem ve ivedilik kazanmıştır.
2. Kadın mahpuslar ve suçlular için geçerli olması gereken özel hususlara ilişkin küresel standartlar getirme gereğini kabul ederek ve farklı Birleşmiş Milletler organları tarafından kabul edilerek Üye Devletleri kadın suçluların ve mahpusların ihtiyaçlarına uygun şekilde karşılık vermeye çağırarak bir dizi ilgili kararı dikkate alarak; mevcut kurallar, kadın mahpuslara yönelik muamele ve kadın suçlular için hapis cezasına alternatiflere ilişkin olarak, Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralları ve Hapis Dışı Tedbirlere ilişkin Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları (Tokyo Kuralları) tamamlamak ve eklemeler yapmak üzere geliştirilmiştir.
3. Mevcut kurallar hiçbir şekilde Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralları veya Tokyo Kurallarını ikame etmemekte ve bu nedenle, bu iki kural grubunda yer alan tüm ilgili hükümler, ayırım gözetmeksizin tüm mahpuslar ve suçlular için geçerli olmaya devam etmektedir. Mevcut kurallardan bazıları, Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kurallarda ve Tokyo Kurallarındaki mevcut hükümlerin kadın mahpuslara ve suçlulara uygulanmalarına daha fazla açıklık getirirken, diğerleri yeni alanları kapsamaktadır.
4. Bu kurallar, çeşitli Birleşmiş Milletler sözleşmelerinde ve bildirgelerinde yer alan ilkelerden esinlenmiştir ve bu nedenle mevcut uluslararası hukuk hükümleriyle tutarlıdır. Kurallar, hapis dışı tedbirlerin ve toplum temelli önlemlerin uygulanmasında yer alan hapisane yetkililerine ve ceza adaleti kurumlarına (politika yapıcılar, yasa koyucular, savcılık, yargı ve denetimli serbestlik hizmeti dahil) yöneliktir.
5. Kadın suçluların durumunu ele almada dikkate alınması gereken özel gereklilikler Birleşmiş Milletler'de çeşitli bağlamlarda vurgulanmaktadır. Örneğin, 1980 yılında, Altıncı Birleşmiş Milletler Suçun Önlenmesi ve Suçlulara Yönelik Muamele Kongresi, kadın mahpusların özel ihtiyaçları hakkında bir karar almıştır. Bu kararda, Altıncı Kongre tarafından kabul edilen suçlulara yönelik muamele ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgili kararların uygulanmasında, kadın mahpusların özel sorunlarının ve bunların çözümü için araçların sağlanması ihtiyacının tanınması gerektiği; bunun henüz yapılmadığı ülkelerde, hapis cezasına alternatif olarak kullanılan program ve hizmetlerin kadın suçlulara erkek suçlularla eşit bir şekilde sunulması gerektiği; Birleşmiş Milletler'in, BM ile istişari statüsü olan kamu kurumlarıyla sivil toplum örgütlerinin ve diğer tüm uluslararası kuruluşların, kadın suçluların karşılaştıkları hamilelik ve çocuk bakımı gibi özel sorunlara önem vererek kadın suçluların

- tutuklanma, yargılanma, hüküm verilmesi ve hapis cezasının infazı sırasında adil ve eşit muamele görmesini sağlamak için sürekli çaba göstermeleri gerektiği tavsiye edilmektedir.
6. Yedinci, Sekizinci ve Dokuzuncu Kongreler de kadın mahpuslarla ilgili özel tavsiyelerde bulunmuştur.
  7. Onuncu Kongre tarafından kabul edilen Yirmi Birinci Yüzyılın Zorluklarının Üstesinden Gelmek alt başlıklı Ceza ve Adalet üzerine Viyana Bildirgesinde, Üye Devletler, Birleşmiş Milletler suç önleme ve ceza adaleti programının yanı sıra ulusal suç önleme ve ceza adaleti stratejileri dahilinde, program ve politikaların kadınlar ve erkekler üzerindeki farklı etkilerini değerlendirerek ele alma (para. 11); ve kadınların mahpus ve suçlu olarak özel ihtiyaçlarına dayalı eylem odaklı politika önerilerinin geliştirilmesi (para.12) taahhüdünde bulunmuştur. Viyana Bildirgesinin uygulanmasına yönelik eylem planları; Bildirgenin 11. ve 12. paragraflarında üstlenilen taahhütlerin izlenmesi için, cezai konularla ilgili mevzuat, politika, usul ve uygulamalarını gözden geçirmeleri, değerlendirmeleri ve gerekirse değiştirmeleri de dahil olmak üzere, kadınların ceza adaleti sistemi tarafından adil muamele görmesini sağlamaya yönelik özel olarak tavsiye edilen tedbirlere ayrılan ayrı bir bölüm (Bölüm XIII) içermektedir.
  8. Genel Kurul, 22 Aralık 2003 tarih ve 58/183 sayılı "Adaletin yönetiminde insan hakları" başlıklı kararında, mahpus kadınların çocukları da dahil olmak üzere, hapishanelerdeki kadınlar konusuna, temel sorunların ve bunların ele alınabileceği yolların belirlenmesi amacıyla daha fazla dikkat sarf edilmesi çağrısında bulunmuştur.
  9. Genel Kurul, 19 Aralık 2006 tarih ve 61/143 sayılı "Kadına yönelik her türlü şiddetin ortadan kaldırılmasına yönelik çabaların yoğunlaştırılması" başlıklı kararında, "kadına yönelik şiddet"in, ister kamusal ister özel yaşamda meydana gelsin, keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma da dahil olmak üzere, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar veya ıstırapla sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel her türlü toplumsal cinsiyete dayalı şiddet eylemi anlamına geldiğini vurgulamaktadır. Ayrıca, Devletleri, kadınlara karşı ayrımcılık yapan veya kadınlar üzerinde ayrımcı bir etkisi olan tüm yasa, düzenleme, politika, uygulama ve gelenekleri gözden geçirmeye ve uygun olduğunda bunları değiştirmeye veya kaldırmaya; var oldukları yerlerde çoklu hukuk sistemi hükümlerinin, ayrımcılık yapmama ilkesi de dahil olmak üzere uluslararası insan hakları yükümlülükleri, taahhütleri ve ilkelerine uymasını sağlamaya; kadına yönelik şiddetin yapısal nedenlerini ele almak için olumlu önlemler almak ve kurumlardaki veya gözaltındaki kadınlar gibi özel ilgiye muhtaç kadınlarla ilgili olanlar da dahil olmak üzere, ayrımcı uygulamaları ve sosyal normları ele alan önleme çabalarını güçlendirmeye; ve kolluk kuvvetleri ve yargı ya yönelik olarak toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın hakları konusunda eğitim ve kapasite geliştirme sağlamaya çağırıştır. Karar, kadına yönelik şiddetin, kadınların ceza adaleti sistemiyle teması ve hapisteyken mağdur olmama hakları üzerinde belirli sonuçlar doğurabileceği gerçeğinin bir kabulüdür. Fiziksel ve psikolojik güvenlik, mevcut kurullarda dikkate alındığı üzere, insan haklarının sağlanması ve kadın suçlular için sonuçların iyileştirilmesi için yaşamsal öneme sahiptir.
  10. Son olarak, 25 Nisan 2005 tarihinde Suçun Önlenmesi ve Ceza Adaleti üzerine Birleşmiş Milletler On birinci Kongresi tarafından kabul edilen Suç Önleme ve Ceza Adaletinde Stratejik İttifaklar alt başlıklı Sinerjiler ve Müdahaleler hakkında Bangkok Bildirgesinde, Üye Devletler, geçerli uluslararası standartlara uygun olarak (para. 8), hapishanelerde bulunan herkese insancıl muamele yapılması da dahil, adil ve etkili ceza adaleti kurumlarının geliştirilmesi ve sürdürülmesine bağlı olduklarını beyan etmiş; ve Suçun Önlenmesi ve Ceza Adaleti Komisyonu'nun hapishane yönetimi ve mahpuslarla ilgili standart ve normların yeterliliğini gözden geçirmeyi dikkate almasını (para. 30) tavsiye etmiştir.
  11. Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kurullarda olduğu gibi, dünya çapında çok çeşitli yasal, sosyal, ekonomik ve coğrafi koşullar göz önüne alındığında, aşağıdaki kurulların hepsinin her yerde ve her zaman eşit şekilde uygulanamayacağı açıktır. Bununla birlikte, Birleşmiş Milletler tarafından kadın mahpuslar, çocukları ve toplulukları için sonuçların iyileştirilmesi ortak hedefine götüreceği düşünülen küresel talepleri bir bütün olarak temsil ettikleri bilgisiyle, bunların uygulanmasına ilişkin pratik zorlukların üstesinden gelmek için sürekli bir çabayı teşvik etmeye hizmet etmelidirler.
  12. Kurallar esas olarak kadınların ve çocuklarının ihtiyaçlarıyla ilgili olsa da, bu kurallardan bazıları, ebeveyn sorumlulukları, bazı tıbbi hizmetler, arama usulleri ve benzerleri ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere hem erkek hem de kadın mahpuslara uygulanabilir konuları ele almaktadır. Bununla birlikte, odak noktası mahpus annelerin çocuklarını içerdiğinden, her iki ebeveynin de çocukların yaşamındaki merkezi rolünün anlaşılması gerekir. Buna göre, bu kurallardan bazıları baba olan erkek mahpuslar ve suçlulara eşit olarak uygulanacaktır.

Giriş

13. Aşağıdaki kurallar hiçbir şekilde Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralları ve Tokyo Kurallarını ikame demez. Bu nedenle, bu iki kural grubunda yer alan tüm hükümler, ayırım gözetmeksizin tüm mahpuslar ve suçlular için geçerli olmaya devam eder.
14. Bu kuralların kurumların genel yönetimini kapsayan I. Bölümü, ceza veya hukuk davalarında henüz yargılanmamış veya hüküm giymiş kadın mahpuslarla birlikte bir yargıç tarafından kararı verilen "güvenlik önlemlerine" veya düzeltici önlemlere tabi kadınlar da dahil olmak üzere, özgürlüklerinden yoksun bırakılan tüm kadın kategorileri için geçerlidir.
15. Bölüm II, yalnızca her bir alt bölümde ele alınan özel kategoriler için geçerli olan kuralları içerir. Bununla birlikte, alt bölüm A'da yer alan ve cezası infaz edilen mahpuslar için geçerli olan kurallar, bu kadın kategorisini düzenleyen kurullarla çelişmediği ve kadınların yararına olduğu sürece, alt bölüm B'de ele alınan mahpus kategorisine de eşit şekilde uygulanacaktır.
16. A ve B alt bölümlerinin her ikisi de kız çocuğu mahpuslara yönelik muamele konusunda ek kurallar içermektedir. Bununla birlikte, uluslararası standartlara, özellikle de Birleşmiş Milletler Çocuk Ceza Adaletinin Uygulanmasına İlişkin Asgari Standart Kurallara (Pekin Kuralları), Çocuk Suçluluğunun Önlenmesine İlişkin Birleşmiş Milletler Rehber İlkeleri (Riyad Rehber İlkeleri), Özgürlüklerinden Yoksun Bırakılan Çocukların Korunmasına İlişkin Birleşmiş Milletler Kurallarına ve Ceza Adalet Sisteminde Çocuklara İlişkin Eylem Kılavuzlarına uygun olarak ayrı stratejiler ve politikaların bu kategorideki mahpuslara yönelik muamele ve rehabilitasyon için tasarlanması ve kurumsallaşmadan mümkün olduğunca kaçınılması gerektiğini belirtmek önemlidir.
17. Bölüm III, ceza adaleti sürecinin yakalama ve tutuklu yargılama, mahkumiyet hükmü ve bu hükmün uygulanması aşamaları da dahil olmak üzere, kadın ve kız çocuğu suçlular için hapis dışı tedbirler ve önlemlerin uygulanmasını kapsayan kuralları içerir.
18. Bölüm IV, araştırma, planlama, değerlendirme, kamuoyunun bilinçlendirilmesi ve bilgi paylaşımı ile ilgili kuralları içerir ve bu kurullarda yer alan tüm kadın suçlu kategorileri için geçerlidir.

I. Genel uygulama kuralları

1. Temel ilke

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 6. kuralını tamamlar]

Kural 1

Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kurallardan 6. kuralda yer alan ayrımcılık yapmama ilkesinin uygulanabilmesi için, kuralların uygulanmasında kadın mahpusların ayırt edici ihtiyaçları dikkate alınacaktır. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için bu tür ihtiyaçların karşılanması ayrımcılık olarak kabul edilmemelidir.

2. Kuruma kabul

Kural 2

1. Kadınlar ve çocuklar için kabul usullerine, özellikle bu andaki savunmasızlıkları nedeniyle, yeterli dikkat gösterilecektir. Yeni gelen kadın mahpuslara yakınlarıyla iletişim kurma; hukuki tavsiyeye erişim; hapisane kuralları ve düzenlemeleri, hapisane rejimi ve ihtiyaç duyulduğunda nereden yardım alabilecekleri hakkında anladıkları bir dilde bilgi; ve yabancı uyruklular söz konusu olduğunda, konsolosluk temsilcilerine de erişim olanakları sağlanmalıdır.

2. Kabul öncesinde veya sırasında, çocuklarına bakım sorumluluğu olan kadınların, çocukların yüksek yararı göz önünde bulundurularak, tutukluluğun makul bir şekilde askıya alınması olasılığı da dahil olmak üzere, bu çocuklar için düzenlemeler yapmalarına izin verilir.

3. Kayıtlar

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 7. kuralını tamamlar]

Kural 3

1. Hapishaneye kabul edilen bir kadının çocuklarının sayısı ve kişisel bilgileri kabul sırasında kaydedilir. Kayıtlar, annenin haklarına hanel getirmeksizin, en azından çocukların adlarını, yaşlarını ve anneye eşlik etmiyorlarsa buldukları yeri ve velayet veya vesayet durumlarını içerecektir.
2. Çocukların kimliğine ilişkin tüm bilgiler gizli tutulacak ve bu bilgilerin kullanımı her zaman çocukların yüksek yararını göz önünde bulundurma gerekliliğine uygun olacaktır.

4. Hapishanelere yerleştirilme

Kural 4

Kadın mahpuslar, mümkün olduğu ölçüde, bakım sorumluluklarının yanı sıra bireysel olarak kadının tercihi ve uygun program ve hizmetlerin mevcudiyeti göz önünde bulundurularak, evlerine veya sosyal rehabilitasyon yerlerine yakın hapishanelere yerleştirilmelidir.

5. Kişisel hijyen

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 15. ve 16. kurallarını tamamlar]

Kural 5

Kadın mahpusların barınma yerlerinde, ücretsiz olarak temin edilen hijyenik pedler ve özellikle yemek pişiren kadınlar ile hamile, emziren veya adet gören kadınlar olmak üzere çocukların ve kadınların kişisel bakımı için düzenli su sağlanması da dahil olmak üzere, kadınların özel hijyen ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli tesis ve malzemeler bulunmalıdır.

6. Sağlık hizmetleri

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 22 ila 26. kurallarını tamamlar]

(a) Girişte tıbbi tarama

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 24. kuralını tamamlar]

Kural 6

Kadın mahpusların sağlık taraması, temel sağlık hizmeti gereksinimlerini belirlemek için kapsamlı taramayı içermeli ve ayrıca şunları tespit etmelidir:

- a. Cinsel yolla bulaşan hastalıkların veya kan yoluyla bulaşan hastalıkların varlığı; ve risk etkenlerine bağlı olarak, kadın mahpuslara test öncesi ve sonrası danışmanlık verilerek HIV testi de önerilebilir;
- b. Travma sonrası stres bozukluğu ve intihar ve kendine zarar verme riski dahil olmak üzere akıl sağlığı ihtiyaçları;

- c. Kadın mahpusun mevcut veya yeni gebelikleri, doğum ve ilgili üreme sağlığı sorunları dahil olmak üzere üreme sağlığı geçmişi;
- d. Uyuşturucu bağımlılığının varlığı;
- e. Kuruma kabul edilmeden önce maruz kalmış olabileceği cinsel istismar ve diğer şiddet biçimleri.

Kural 7

1. Gözaltı öncesinde veya sırasında cinsel istismar veya diğer şiddet biçimlerinin varlığı tespit edilirse, kadın mahpus adli makamlara başvurma hakkı konusunda bilgilendirilmelidir. Kadın mahpus, ilgili usuller ve adımlar hakkında tam olarak bilgilendirilmelidir. Kadın mahpus yasal işlem başlatmayı kabul ederse, uygun personel bilgilendirilecek ve soruşturma için derhal yetkili makama sevk edilecektir. Hapishane yetkilileri bu tür kadınların hukuki yardıma erişmelerine yardımcı olacaktır.
2. Kadın yasal yollara başvurmayı seçip seçmediğine bakılmaksızın, hapishane yetkilileri kadının özel psikolojik destek veya danışmanlığa derhal erişmesini sağlamak için çaba gösterecektir.
3. Bu tür ihbarlarda bulunanlara veya yasal işlem başlatanlara karşı herhangi bir misilleme yapılmasını önlemek için özel önlemler geliştirilecektir.

Kural 8

Kadın mahpusların, özellikle üreme sağlığı geçmişleri ile ilgili olarak bilgi paylaşmama ve taramadan geçmeme hakkı da dahil olmak üzere, tıbbi bilgilerin gizliliği hakkına her zaman saygı gösterilecektir.

Kural 9

Kadın mahpusa bir çocuk eşlik ediyorsa, bu çocuk da herhangi bir tedavi ve tıbbi ihtiyacın belirlenmesi için tercihen bir çocuk sağlığı uzmanı tarafından sağlık taramasından geçirilir. En azından toplumdakine eşdeğer uygun sağlık hizmeti sağlanmalıdır.

(b) Toplumsal cinsiyete özgü sağlık hizmetleri

Kural 10

1. Kadın mahpuslara en azından toplumda mevcut olanlara eşdeğer toplumsal cinsiyete özgü sağlık hizmetleri sağlanmalıdır.
2. Bir kadın mahpus, bir kadın hekim veya hemşire tarafından muayene edilmesini veya tedavi edilmesini talep ederse, acil tıbbi müdahale gerektiren durumlar dışında, mümkün olduğu ölçüde bir kadın hekim veya hemşire hazır bulundurulur. Kadın mahpusun istekleri dışında bir erkek hekim muayeneye girerse, muayene sırasında bir kadın personel hazır bulunmalıdır.

Kural 11

1. Doktor, istisnai durumların mevcut olduğu kanaatine varmadıkça veya güvenlik nedeniyle hapishane personelinin birinin hazır bulunmasını talep etmedikçe veya kadın mahpus, yukarıdaki 10. maddenin 2. paragrafında belirtildiği gibi bir personelin hazır bulunmasını özellikle talep etmedikçe, tıbbi muayeneler sırasında sadece sağlık personeli hazır bulunmalıdır.
2. Tıbbi muayeneler sırasında sağlık alanından olmayan hapishane personelinin hazır bulunması gerekiyorsa, bu personel kadın olmalı ve muayeneler mahremiyet, saygınlık ve gizliliği koruyacak şekilde yapılmalıdır.

(c) Akıl sağlığı ve tedavisi

Kural 12

Hapishanede veya hapis dışı tedbirlerin uygulandığı ortamlarda akıl sağlığı hizmetine ihtiyacı olan kadın mahpuslar için bireyselleştirilmiş, toplumsal cinsiyete duyarlı, travmayı dikkate alan ve kapsamlı akıl sağlığı ve rehabilitasyon programları sunulacaktır.

Kural 13

Hapishane personeli, kadınların özel bir sıkıntı hissedebilecekleri zamanlarda, durumlarına duyarlı olmaları ve kadınlara uygun desteğin verilmesini sağlamaları konularında bilgilendirilmelidir.

(d) HIV'in önlenmesi ve tedavisi, bakım ve destek

Kural 14

Ceza infaz kurumlarında HIV/AIDS'e karşı müdahale kapsamında, program ve hizmetler, anneden çocuğa bulaşmanın önlenmesi de dahil olmak üzere, kadınların özel ihtiyaçlarına yanıt vermelidir. Bu bağlamda, hapishane yetkilileri, akran temelli eğitim gibi HIV'in önlenmesi, tedavisi ve bakımı ile ilgili girişimlerin geliştirilmesini teşvik edecek ve destekleyecektir.

(e) Madde bağımlılığı tedavi programları

Kural 15

Hapishane sağlık hizmetleri, önceki mağduriyetleri, hamile kadınların ve çocuklu kadınların özel ihtiyaçlarını ve farklı kültürel geçmişlerini dikkate alarak, kadın madde bağımlıları için tasarlanmış özel tedavi programları sağlamalı veya kolaylaştırmalıdır.

(f) İntihar ve kendine zarar vermenin önlenmesi

Kural 16

Kadın mahpuslar arasında intihar ve kendine zarar vermeyi önlemek için akıl sağlığı ve sosyal yardım hizmeti birimleri ile iştişare içinde stratejiler geliştirmek ve uygulamak ve risk altındakilere uygun, toplumsal cinsiyete özgü ve özel destek sağlamak, kadın hapishanelerinde kapsamlı bir akıl sağlığı hizmeti politikasının bir parçası olmalıdır.

(g) Koruyucu sağlık hizmetleri

Kural 17

Kadın mahpuslar, HIV, cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve diğer kan yoluyla bulaşan hastalıklar da dahil olmak üzere koruyucu sağlık tedbirleri ile toplumsal cinsiyete özgü sağlık koşulları hakkında eğitim ve bilgi almalıdır.

Kural 18

Papanicolaou testleri ve meme ve jinekolojik kanser taraması gibi kadınları özel olarak ilgilendiren koruyucu sağlık önlemleri, kadın mahpuslara toplumda aynı yaştaki kadınlarla eşit olarak sunulmalıdır.

7. Emniyet ve güvenlik

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 27 ila 36. kurallarını tamamlar]

(a) Aramalar*Kural 19*

Kadın mahpusların onur ve saygınlıklarının üst aramaları sırasında korunmasını sağlamak için etkili önlemler alınmalı ve bu aramalar yalnızca uygun arama yöntemleri konusunda eğitilmiş kadın personel tarafından ve belirlenmiş usullere uygun olarak gerçekleştirilmelidir.

Kural 20

İnvaziv beden aramalarının zararlı psikolojik ve olası fiziksel etkilerinden kaçınmak için çıplak aramaların ve invaziv beden aramalarının yerini alacak tarama cihazı kullanılması gibi alternatif tarama yöntemleri geliştirilmelidir.

Kural 21

Hapishane personeli, gerek anneleriyle birlikte hapishanede bulunan çocukları gerekse mahpusları ziyaret eden çocukları ararken yetkin, profesyonel ve duyarlı şekilde hareket ederek bu kişilerin saygınlığını ve onurunu koruyacaktır.

(b) Disiplin ve ceza

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 27 ila 32. kurallarını tamamlar]

Kural 22

Hapishanedeki hamilelere, bebekli kadınlara ve emziren annelere tecrit veya disiplin cezası uygulanamaz.

Kural 23

Kadın mahpuslara yönelik disiplin cezaları, özellikle çocuklarla aile içi temasın yasaklanmasını içermemelidir.

(c) Kısıtlama araçları

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 33. ve 34. kurallarını tamamlar]

Kural 24

Kadınlara doğum sırasında, doğum sırasında ve doğumdan hemen sonra asla kısıtlama araçları kullanılmamalıdır.

(d) Mahpusların bilgilendirilmesi ve şikayetleri; teftişler

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 35. ve 36. kurallarını ve denetim konusundaki 55. kuralını tamamlar]

Kural 25

1. İstismara uğradığını bildiren kadın mahpuslara derhal koruma, destek ve danışmanlık sağlanmalı ve talepleri gizlilik ilkesine tam saygı gösterilerek yetkili ve bağımsız makamlar tarafından soruşturulmalıdır. Koruma önlemleri, özellikle misilleme risklerini dikkate alınmalıdır.
2. Cinsel istismara maruz kalmış kadın mahpuslar ve özellikle bunun sonucunda hamile kalanlar, uygun tıbbi tavsiye ve danışmanlık almalı ve kendilerine gerekli fiziksel ve zihinsel sağlık hizmeti, destek ve hukuki yardım sağlanmalıdır.

3. Kadın mahpusların özgürlüklerinden mahrum bırakılmalarına ve gördükleri muameleyle dair koşulları izlemek üzere, teftiş birimleri, ziyaret veya izleme kurulları veya denetim organlarında kadın üyeler bulunmalıdır.

8. Dış dünya ile iletişim

[Mahpuslara Muameleyle Dair Asgari Standart Kuralların 37 ila 39. kurallarını tamamlar]

Kural 26

Kadın mahpusların, çocukları da dahil olmak üzere aileleri ve çocuklarının vasileri ve yasal temsilcileri ile temasları her türlü makul yolla teşvik edilmeli ve kolaylaştırılmalıdır. Mümkün olduğunda, evlerinden uzaktaki kurumlarda tutulan kadınların karşılaştıkları dezavantajları dengelemek için önlemler alınmalıdır.

Kural 27

Eş ziyaretine izin verilen yerlerde, kadın mahpuslar bu hakkı erkeklerle eşit olarak kullanabileceklerdir.

Kural 28

Çocukları içeren ziyaretler, personelin tutumları da dahil olmak üzere, olumlu bir ziyaret deneyimine elverişli bir ortamda gerçekleştirilmeli ve anne ile çocuk arasında açık temas izin verilmelidir. Mümkünse, çocuklarla uzun süreli temas içeren ziyaretler teşvik edilmelidir.

9. Kurum personeli ve eğitim

[Mahpuslara Muameleyle Dair Asgari Standart Kuralların 46 ila 55. kurallarını tamamlar]

Kural 29

Kadın hapisanelerinde çalışan personelin kapasitesinin geliştirilmesi, kadın mahpusların özel toplumsal olarak yeniden entegrasyon gereksinimlerini karşılamalarını ve güvenli ve rehabilite edici tesisleri yönetmelerini sağlayacaktır. Kadın personele yönelik kapasite geliştirme tedbirleri arasında, kadın mahpuslara yönelik muamele ve bakıma ilişkin politika ve stratejilerin geliştirilmesinde kilit sorumluluğa sahip olacakları üst düzey pozisyonlara erişim yer almalıdır.

Kural 30

Hapishane idarelerinde, kadın personele karşı toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığın önlenmesi ve ele alınması için yönetimin açık ve sürekli taahhüdü olmalıdır.

Kural 31

Kadın mahpusları toplumsal cinsiyete dayalı her türlü fiziksel veya sözlü şiddet, istismar ve cinsel tacizden azami düzeyde koruma sağlamayı amaçlayan hapishane personelinin davranışlarına ilişkin net politikalar ve düzenlemeler geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

Kural 32

Kadın hapishane personeli, erkek personel ile eşit eğitime erişim hakkına sahip olmalı ve kadın hapishanelerinin yönetiminde yer alan tüm personel, toplumsal cinsiyet duyarlılığı ile ayrımcılık ve cinsel tacizin yasaklanması konusunda eğitim almalıdır.

Kural 33

1. Kadın mahpuslarla çalışmak üzere görevlendirilen tüm personel, kadın mahpusların toplumsal cinsiyete özgü ihtiyaçları ve insan hakları ile ilgili eğitim alacaktır.
2. Kadın hapisanelerinde çalışan personele ilk yardım ve basit tıbbi konuların yanı sıra kadın sağlığını ilgilendiren başlıca konularda temel eğitim verilecektir.
3. Çocukların hapisanede anneleriyle birlikte kalmalarına izin verildiği durumlarda, ihtiyaç ve acil durumlarda uygun şekilde yanıt verebilmeleri için hapisane personeli çocuk gelişimi konusunda bilinçlendirilmeli ve çocuk sağlığı konusunda temel eğitim almalıdır.

Kural 34

HİV konusunda kapasite geliştirme programları, hapisane personelinin düzenli eğitim müfredatının bir parçası olmalıdır. HİV/AIDS'in önlenmesi, tedavisi, bakımı ve desteklenmesine ek olarak, toplumsal cinsiyet ve insan hakları gibi konular, özellikle HİV, damgalama ve ayrımcılıkla bağlantılarına odaklanılarak müfredatın bir parçası olmalıdır.

Kural 35

Hapisane personeli, kadın mahpuslar arasında akıl sağlığı tedavi ihtiyaçlarını ve kendine zarar verme ve intihar riskini tespit etmek ve destek sağlayarak ve bu tür vakaları uzmanlara yönlendirerek yardım sunmak üzere eğitilecektir.

10. Mahpus kız çocukları

Kural 36

Hapisane yetkilileri, mahpus kız çocuklarının korunma ihtiyaçlarını karşılamak için önlem almalıdır.

Kural 37

Mahpus kız çocukları, mahpus oğlan çocuklarına tanınan eğitim ve mesleki eğitime eşit erişime sahip olmalıdır.

Kural 38

Mahpus kız çocukları, cinsel istismar veya şiddet danışmanlığı gibi yaşa ve toplumsal cinsiyete özgü program ve hizmetlere erişebilmelidir. Kadın sağlığı konusunda eğitim almalı ve yetişkin kadın mahpuslara benzer şekilde jinekoloğa düzenli olarak erişebilmelidirler.

Kural 39

Hamile çocuk mahpuslar, yetişkin kadın mahpuslara sağlanana eşdeğer destek ve tıbbi hizmet almalıdır. Sağlıkları, yaşları nedeniyle hamilelik sırasında sağlık komplikasyonları açısından daha büyük risk altında olabilecekleri gerçeği dikkate alınarak bir tıp uzmanı tarafından izlenmelidir.

II. Özel kategoriler için geçerli kurallar

A. Cezası infaz edilmekte olan mahpuslar

1. Sınıflandırma ve bireyselleştirme

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 67 ila 69. kurallarını tamamlar]

Kural 40

Hapishane idarecileri, kadın mahpusların erken rehabilitasyonu, kendilerine yönelik muamele ve topluma yeniden entegrasyonuna yönelik uygun ve bireyselleştirilmiş planlamanın yapılmasını ve bunların uygulamasını sağlamak için kadın mahpusların toplumsal cinsiyete özgü ihtiyaç ve koşullarını ele alan sınıflandırma yöntemleri geliştirecek ve uygulayacaktır.

Kural 41

Mahpusların toplumsal cinsiyete duyarlı risk değerlendirmesi ve sınıflandırılması:

1.
  1. Kadın mahpusların başkalarına karşı oluşturduğu genel olarak daha düşük riskin yanı sıra, yüksek güvenlik önlemlerinin ve artan tecrit seviyelerinin kadın mahpuslar üzerindeki özellikle zararlı etkilerini de hesaba katmalı;
  2. Kadınların yaşamış olabilecekleri şiddet, zihinsel engellilik ve madde bağımlılığı öyküsü gibi temel bilgilerin yanı sıra ebeveynlik ve diğer bakım sorumluluklarının hapishanelere yerleştirilmelerinde yerin belirlenmesi ve ceza infazı planlama sürecinde dikkate alınmasını sağlamalı;
  3. Kadınların ceza infaz planlarının, toplumsal cinsiyete özgü ihtiyaçlarına uygun rehabilite edici programlar ve hizmetler içermesini sağlamalı;
  4. Akıl sağlığı tedavisi ihtiyacı olanların, yalnızca bu sorunları nedeniyle daha yüksek güvenlik düzeyindeki tesislere yerleştirilmeleri yerine, kısıtlayıcı olmayan ve mümkün olan en düşük güvenlik düzeyindeki yerlerde barındırılmalarını ve uygun tedaviyi almalarını sağlamalıdır.

2. Hapishane rejimi

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 65, 66 ve 70 ila 81. kurallarını tamamlar]

Kural 42

1. Kadın mahpuslar, toplumsal cinsiyete uygun ihtiyaçları dikkate alan dengeli ve kapsamlı bir etkinlik programına erişebilmelidir.
2. Hapishane rejimi, hamile kadınların, emziren annelerin ve çocuklu kadınların ihtiyaçlarına cevap verecek kadar esnek olmalıdır. Kadın mahpusların hapishane etkinliklerine katılmalarını sağlamak amacıyla hapishanelerde çocuk bakımı olanakları veya düzenlemeleri sağlanmalıdır.
3. Hamile kadınlara, emziren annelere ve hapishanedeki çocuklu kadınlara uygun programlar sağlamak için özel çaba gösterilmelidir.
4. Psikososyal desteğe ihtiyacı olan, özellikle fiziksel, zihinsel veya cinsel istismara maruz kalmış kadın mahpuslara uygun hizmetlerin sağlanması için özel çaba gösterilmelidir.

Toplumsal ilişkiler ve tahliye sonrası destek

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 79 ila 81. kurallarını tamamlar]

Kural 43

Hapishane yetkilileri, kadın mahpusların zihinsel esenliklerini ve toplumsal olarak yeniden entegrasyonlarını sağlamak için önemli bir ön koşul olarak ziyaretleri teşvik etmeli ve mümkün olduğunda kolaylaştırmalıdır.

Kural 44

Kadın mahpusların orantısız aile içi şiddet deneyimleri göz önüne alınarak, aile üyeleri de dahil olmak üzere kimlerin onları ziyaret etmelerine izin verdikleri konusunda kendilerine uygun biçimde danışılmalıdır.

Kural 45

Hapishane yetkilileri, kadın mahpusların hapis durumundan özgürlüğe geçişlerini kolaylaştırmak, damgalanmayı azaltmak ve aileleriyle mümkün olan en kısa sürede yeniden iletişim kurmalarını sağlamak için ev izni, açık hapishaneler, geçiş kurumları ve toplum temelli program ve hizmetler gibi seçenekleri kullanmalıdır.

Kural 46

Hapishane yetkilileri, denetimli serbestlik ve/veya sosyal yardım hizmetleri, yerel topluluk grupları ve sivil toplum örgütleriyle işbirliği içinde, kadınların toplumsal cinsiyete özgü ihtiyaçlarını dikkate alan kapsamlı salıverilme öncesi ve sonrası yeniden entegrasyon programları tasarlamalı ve uygulamalıdır.

Kural 47

Serbest bırakıldıktan sonra psikolojik, tıbbi, yasal ve pratik yardıma ihtiyaç duyan kadın mahpuslara, yereldeki kurumlarla işbirliği içinde, başarılı bir şekilde toplumsal olarak yeniden entegrasyonları için ek destek sağlanmalıdır.

3. Hamileler, emziren anneler ve hapishanelerdeki çocuklu anneler

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 23. kuralını tamamlar]

Kural 48

1. Hamile veya emziren kadın mahpuslar, nitelikli bir sağlık çalışanı tarafından hazırlanacak ve izlenecek bir program kapsamında sağlıkları ve beslenmeleri hakkında tavsiye alacaktır. Hamileler, bebekler, çocuklar ve emziren anneler için yeterli ve zamanında gıda, sağlıklı bir ortam ve düzenli egzersiz olanakları ücretsiz olarak sağlanacaktır.
2. Kadın mahpuslar, özel sağlık nedenleri olmadıkça çocuklarını emzirmekten vazgeçirilmemelidir.
3. Yeni doğum yapmış, ancak hapishanede bebekleri yanlarında olmayan kadın mahpusların tıbbi ve beslenme ihtiyaçları tedavi programlarına dahil edilecektir.

Kural 49

Çocukların hapishanede anneleriyle birlikte kalmalarına izin verilmesine ilişkin kararlar, çocukların yüksek yararına dayandırılmalıdır. Anneleriyle birlikte hapishanede bulunan çocuklara asla mahpus muamelesi yapılamaz.

Kural 50

Çocukları onlarla birlikte hapishanede bulunan kadın mahpuslara, çocuklarıyla vakit geçirebilmeleri için mümkün olan en geniş olanaklar sağlanacaktır.

Kural 51

1. Hapishanede anneleri ile birlikte yaşayan çocuklara sürekli sağlık hizmetleri sağlanacak ve gelişimleri, uzmanlar tarafından toplum sağlığı hizmetleri ile işbirliği içinde izlenecektir.
2. Bu çocukların yetiştirilmesi için sağlanan ortam, hapishane dışındaki bir çocuğunkine mümkün olduğu kadar yakın olacaktır.

Kural 52

1. Bir çocuğun annesinden ne zaman ayrılacağına ilişkin kararlar, bireysel değerlendirmelere ve ilgili ulusal yasalar çerçevesinde çocuğun yüksek yararına dayandırılır.

2. Çocuğun hapisneden çıkarılması süreci, ancak çocuk için alternatif bakım düzenlemeleri belirlendikten sonra ve yabancı uyruklu mahpuslar söz konusu olduğunda ise konsolosluk yetkililerine danışılarak hassasiyetle yürütülmelidir.
3. Çocuklar, annelerinden ayrıldıktan ve aile ya da akrabaların yanına ya da başka bir yerde bakıma yerleştirildikten sonra, kadın mahpuslara, çocukların yüksek yararına olduğu ve kamu güvenliğinin tehlikeye atılmadığı durumlarda, çocuklarıyla görüşmeleri için mümkün olan en geniş fırsat ve olanaklar sağlanmalıdır.

4. Yabancı uyruklular

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 38. kuralını tamamlar]

Kural 53

1. İlgili ikili veya çok taraflı anlaşmaların yürürlükte olduğu durumlarda, ikamet izni olmayan yabancı uyruklu kadın mahpusların, özellikle kendi ülkelerinde çocukları varsa, kendi ülkelerine nakli, ilgili kadının başvurusu veya bilgilendirilmiş rızasını takiben, hapis cezası süresince mümkün olan en erken dönemde değerlendirilmelidir.
2. İkamet izni olmayan yabancı uyruklu bir kadın mahpusla birlikte yaşayan bir çocuğun hapisneden çıkarılması durumunda, çocuğun yüksek yararı göz önünde bulundurularak ve anneye danışılarak çocuğun kendi ülkesine yerleştirilmesi göz önünde tutulmalıdır.

5. Azınlıklar ve yerli halklar

Kural 54

Hapishane yetkilileri, farklı dini ve kültürel geçmişlere sahip kadın mahpusların farklı ihtiyaçları olduğunu ve toplumsal cinsiyet ve kültürle ilgili program ve hizmetlere erişimlerinde çeşitli ayrımcılık biçimleriyle karşı karşıya kalabileceklerini göz önünde bulundurmalıdır. Buna bağlı olarak, hapishane yetkilileri, kadın mahpusların kendilerine ve ilgili gruplara danışarak, bu ihtiyaçları ele alan kapsamlı programlar ve hizmetler sunmalıdır.

Kural 55

Salıverilme öncesi ve sonrası hizmetler, ilgili gruplarla istişare edilerek, yerli halklardan kadın mahpuslar ile belirli etnik köken ve ırklardan kadın mahpuslar için uygun ve erişilebilir olmalarını sağlamak üzere gözden geçirilmelidir.

B. Tutuklu veya yargılanmayı bekleyen mahpuslar

[Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralların 84 ila 93. kurallarını tamamlar]

Kural 56

Kadınların tutuklu yargılanmada karşı karşıya kaldıkları özel istismar riski, bu kadınların güvenliğini temin etmek üzere politika ve uygulamalarda uygun önlemleri alacak olan ilgili makamlar tarafından göz önünde bulundurulmalıdır. (Tutuklu yargılanma alternatifleriyle ilgili olarak aşağıdaki 58. maddeye de bakınız.)

III. Hapis dışı tedbirler

Kural 57

Tokyo Kurallarının hükümleri, kadın suçlulara uygun müdahalelerin geliştirilmesine ve uygulanmasına rehberlik edecektir. Yönlendirici tedbirler için toplumsal cinsiyete özgü seçenekler ve yargılama öncesi ve mahkumiyet

alternatifleri Üye Devletlerin hukuk sistemleri içinde, birçok kadın suçlunun mağduriyet geçmişi ve bakım sorumlulukları dikkate alınarak geliştirilmelidir.

Kural 58

Tokyo Kurallarının 2.3 kuralının hükümleri dikkate alınarak, kadın suçlular, geçmişleri ve aile bağları dikkate alınmadan ailelerinden ve topluluklarından ayıramaz. Suç işleyen kadınlara yönelik muamelede, yönlendirici tedbirler ve yargılama öncesi tedbirler ve mahkumiyet alternatifleri gibi alternatif yolları, uygun ve mümkün olan her yerde uygulanacaktır.

Kural 59

Genel olarak, bu tür bir korumaya ihtiyacı olan kadınları korumak üzere bağımsız kuruluşlar, sivil toplum örgütleri veya diğer yerel kurumlar tarafından idare edilen sığınma evleri gibi hapis dışı koruma araçları kullanılmalıdır. Bir kadını korumak için velayeti içeren geçici tedbirler, yalnızca gerektiğinde ve söz konusu kadın tarafından açıkça talep edildiğinde uygulanmalı ve her durumda adli veya diğer yetkili makamlar tarafından denetlenmelidir. Bu tür koruyucu önlemler, söz konusu kadının iradesi dışında sürdürülemez.

Kural 60

Hapis dışı tedbirler ile kadınların ceza adaleti sistemiyle temasına yol açan en yaygın sorunları ele alan müdahaleleri birleştirmek üzere kadın suçlulara uygun alternatifler tasarlamak için gereken kaynaklar sağlanmalıdır. Bunlar, aile içi şiddet ve cinsel istismar mağdurları için sağaltıcı kursları ve danışmanlığı, zihinsel engelliler için uygun tedaviyi, istihdam olanaklarını artırmak için eğitim ve öğretim programlarını içerebilir. Bu tür programlar, çocuklara ve yalnızca kadınlara özel bakım hizmetlerinin sağlanması ihtiyacını dikkate almalıdır.

Kural 61

Mahkemeler, kadın suçlular hakkında mahkumiyet kararı verirken, kadınların bakım sorumlulukları ve geçmişleri ışığında, sabıka kaydının olmaması ve suç davranışının göreceli olarak ağır olmaması ve niteliği gibi hafifletici etkenleri göz önünde bulundurma yetkisine sahip olmalıdır.

Kural 62

Suçun önlenmesinin yanı sıra yönlendirici tedbirler ve alternatif cezalandırma maksatlarıyla toplumda toplumsal cinsiyete duyarlı, travmanın dikkate alındığı, sadece kadınlara yönelik madde bağımlılığı tedavi programlarının sağlanması ve kadınların bu tip tedaviye erişimleri iyileştirilmelidir.

1. Mahkumiyet sonrası tasarruflar

Kural 63

Erken koşullu salıverilme (şartlı tahliye) ile ilgili kararlar, kadın mahpusların bakım sorumluluklarının yanı sıra özel toplumsal yeniden entegrasyon ihtiyaçlarını da dikkate almalıdır.

2. Hamile kadınlar ve bakmakla yükümlü olduğu çocukları bulunan kadınlar

Kural 64

Hamile kadınlar ve bakmakla yükümlü olduğu çocuğu bulunan kadınlar için mümkün ve uygun olduğu durumlarda hapis dışı cezalar tercih edilmelidir. Suçun ciddi olması veya şiddet içermesi veya kadının devam eden bir tehlike oluşturması durumunda, çocuğun veya çocukların yüksek yararı göz önünde bulundurularak bu çocukların bakımı için uygun tedbirler alındıktan sonra hapis cezası düşünülmemelidir.

3. Kız çocuğu suçlular

Kural 65

Kanunla ihtilafa düşen çocukların kurumlara alınmasından mümkün olduğunca kaçınılmalıdır. Karar vermede kız çocuğu suçluların toplumsal cinsiyete bağlı savunmasızlığı dikkate alınmalıdır.

4. Yabancı uyruklular

Kural 66

Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ile Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesini tamamlayan İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın ve Ticaretinin Önlenmesi, Ortadan Kaldırılması ve Cezalandırılmasına İlişkin Protokolün onaylanması ve bunların hükümlerinin birçok yabancı uyruklu kadının ikincil mağduriyetini önlemek amacıyla insan ticareti mağdurlarına azami koruma sağlayacak şekilde tam olarak uygulanması için azami çaba gösterilmelidir.

IV. Araştırma, planlama, değerlendirme ve halkın bilinçlendirilmesi

1. Araştırma, planlama ve değerlendirme

Kural 67

Kadın suçluların toplumsal olarak yeniden entegrasyon ihtiyaçlarına cevap vermek için etkili planlama yapılmasına, program geliştirilmesine ve politika formüle edilmesine temel oluşturacak şekilde, kadınların işlediği suçlar, kadınların ceza adaleti sistemi ile karşı karşıya gelmesine sebep olan nedenler, ikincil kriminalizasyon ve hapis cezasının kadınlar üzerindeki etkisi, kadın suçluların özellikleri ve kadınlar tarafından yeniden suç işlenmesini azaltmaya yönelik programlar hakkında kapsamlı, sonuç odaklı araştırmaların düzenlenmesi ve teşvik edilmesi için çaba gösterilmelidir.

Kural 68

Çocukların yüksek yararı göz önünde bulundurularak politika oluşturma ve program geliştirme çalışmalarına katkıda bulunmak amacıyla, annelerinin ceza adaleti sistemi ve özellikle hapis cezası ile karşı karşıya gelmesinden etkilenen çocukların sayısı ve bunun çocuklar üzerindeki etkisi hakkında araştırmaların yapılması ve teşvik edilmesi için çaba gösterilmelidir.

Kural 69

Kadınlarda suç teşkil eden davranışlarla ilişkili eğilimlerin, sorunların ve etkenlerin ve kadın suçluların ve çocuklarının toplumsal olarak yeniden entegrasyon ihtiyaçlarına cevap vermedeki etkinliğinin, bu kadınların üzerlerindeki damgalanma ve ceza adaleti sistemiyle karşı karşıya gelme kaynaklı olumsuz etkilerini azaltmak için periyodik olarak gözden geçirilmesi, değerlendirilmesi ve kamuya açıklanması için çaba gösterilmelidir.

2. Halkı bilinçlendirme, bilgi paylaşımı ve eğitim

Kural 70

1. Medya ve kamuoyu, çocuklarının yüksek yararı göz önünde bulundurularak kadınların toplumsal olarak yeniden entegrasyonunu sağlamak üzere kadınların ceza adaleti sisteminde sıkışmasına yol açan nedenler ve bunlara yönelik müdahalenin en etkili yolları hakkında bilgilendirilmelidir.

2. Araştırma ve iyi uygulama örneklerinin yayınlanması ve yaygınlaştırılması, kadın suçlulara yönelik ceza adaleti müdahalelerinin sonuçlarını iyileştirmeyi ve kadınlar ve çocukları için daha adil hale getirmeyi amaçlayan politikaların kapsamlı unsurlarını oluşturacaktır.
3. Medyaya, kamuoyuna ve kadın mahpus ve suçluları ilgilendiren konularda mesleki sorumluluğu olanlara, bu kurallarda yer alan konular ve bunların uygulanması hakkında düzenli olarak olgusal bilgi sağlanmalıdır.
4. İlgili ceza adaleti görevlilerinin farkındalıklarını artırmak ve bu kurallarda yer alan hükümlere karşı duyarlı hale getirmek amacıyla mevcut kurallar ve araştırma sonuçları hakkında eğitim programları geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

*Bu belge Etkiniz AB Programı tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır. Çeviriden kaynaklanabilecek herhangi bir hatadan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu sorumlu tutulamaz.